

Asia: VN/5283/2020

Hallituksen esitys ulkomaalaislain 5 luvun muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukset lausuvat hallituksen esityksestä koskien ulkomaalaislain 5 luvun muutosta seuraavaa:

ELY-keskukset tukevat hallituksen esitystä työntekoon liittyvien oleskelulupien prosessien sujuvoittamisesta ja lupia koskevien säätelyjen yhdenmukaistamisesta. Työvoimapula koettelee maakuntia laajasti ja näköpiirissä on, että ulkomaisen työvoiman tarve edelleen lisääntyy.

Työnantajien roolin kasvattaminen oleskelulupaprosessissa on kannatettavaa. Hallituksen esityksessä esitetään työnantajien sertifiomismahdollisuutta, joka osaltaan nopeuttaisi lupakäsittelyä kyseisiä työnantaja koskien. ELY-keskukset huomauttavat, että yrityksistä suurin osa on pieniä ja keskisuuria. Ulkomaista työvoimaa tarvitaan säännöllisesti mm. maataloudessa, jossa yritysten koot voivat olla liikevaihdon osalta maltillisia. Lakiluonnoksessa esitetyt sertifiomisen edellytykset ovat sekä liikevaihdon osalta että muiden vaateiden osalta tiukat. Esitetyillä kriteereillä sertifiomisen voi arvioida koskettavan vain harvoja työnantaja ja siten sen merkitys voi jäädä vähäiseksi.

Työntekijöiden oleskelulupaprosessien osalta jatkossa tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota työvoiman hyväksikäytön ennaltaehkäisyyn. Myönnettäessä Suomeen oleskelulupaa tulisi varmistua siitä, että hakijalla on paitsi riittävä ammatillinen osaaminen tehdä sopimuksen mukaista työtä, niin myös perusosaamistaso, jonka kautta voi selviytyä suomalaisessa yhteiskunnassa ja huolehtia omien oikeuksien toteutumisesta työsuhteessa. Oleellista on myös huolehtia siitä, että työntekijä saa Suomeen tullessaan riittävästi tietoa oikeuksistaan ja palveluista, mikä osaltaan ennaltaehkäisee hyväksikäytön mahdollisuutta. Lisäksi tulisi huolehtia siitä, että kunnat saavat etukäteistietoa kuntaan muuttavista henkilöistä, varsinkin jos työnantaja on rekrytoimassa yhtä aikaa useita henkilöitä. Tällä tavoin voitaisiin varmistua siitä, että kunnat voivat varautua riittävästi

peruspalveluidensa järjestämiseen, erityisesti mukana muuttavien perheenjäsenten osalta. Työnantajan velvollisuutta huolehtia osaltaan edellä mainituista tiedonjakotehtävistä tulisi harkita.

Määttä Hanna
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus - Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-
keskukset